

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2023/042 van 21 april 2023

INLEIDENDE SAMENVATTING

Schooltoeslag – Pedagogische voorwaarden – Informatie-en motiveringsverplichting uitbetalingsactor

Het verzoekschrift is gericht tegen de terugvordering van de schooltoeslag omdat niet voldaan werd aan de pedagogische voorwaarden: er was geen inschrijving van het kind op 30 juni van het schooljaar in kwestie.

In haar verzoek gericht aan de Geschillencommissie heeft verzoekster haar grieven als volgt verwoord:
"(...)

Ik ontving op datum van 24/01/2023 van u een schrijven i.v.m. het onterecht ontvangen van de schooltoeslag.

Ik heb een overzicht opgevraagd bij ... waar ..... school liep tijdens die periode, zie bijlage.

Op het overzicht staat een totaal van 25 i.p.v. 29 zoals u vermeld in de brief.

Er zijn ook ziektedagen in die periode.

Is het mogelijk om dit nogmaals te bekijken aub en mij hierover te berichten. (...)"

Uit de argumentatie die de verwerende partij verstrekke in het kader van de procedure voor de Geschillencommissie, blijkt dat de schooltoeslag diende te worden teruggevorderd om de hiernavolgende reden: ... voldeed niet aan een van de pedagogische voorwaarden zoals hoger vermeld: zij was namelijk niet ingeschreven op 30 juni van het schooljaar in kwestie, nl. 2021-2022 (cf. artikel 34, §1, tweede lid Groeipakketdecreet).

De Geschillencommissie meent vooreerst dat de verwerende partij met de verbeterde beslissing d.d. 13 februari 2023 die zij sinds de klacht van de verzoekster bij de Geschillencommissie aan verzoekster bezorgde, op basis van de beschikbare gegevens uit de authentieke bron (departement Onderwijs) correct de wettelijke bepalingen en de administratieve onderrichtingen heeft toegepast. Vanuit de ratio legis om de leerlingen op de schoolbanken te houden, gelden inderdaad strikte pedagogische voorwaarden waarbij de schooltoeslag in feite conditioneel wordt uitbetaald: met name kan de schooltoeslag pas werkelijk als definitief verworven beschouwd worden indien na afloop van het schooljaar blijkt dat het kind op 30 juni van het schooljaar nog steeds ingeschreven was en het kind voldoende aanwezig was tijdens het voorbije schooljaar.

De Geschillencommissie moet wel vaststellen dat de oorspronkelijke beslissing van de verwerende partij gebrekkig was gemotiveerd en de verwerende partij daardoor tekortgekomen is aan de motiveringsverplichting overeenkomstig de artikelen 88, 89 en 90 Groeipakketdecreet.

Opgroeien

Geschillencommissie Groeipakket
Hallepoortlaan 27
1060 BRUSSEL

opgroeien.be
groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2023/042

21 april 2023

REPERTORIUMNR. GC/23/A0053

INZAKE : mevrouw ....., wonende te .....

- Verzoekster -

TEGEN : .....

- Verwerende partij –

1. Over het procedureverloop

Gelet op het verzoekschrift dat door verzoekster werd ingediend per e-mail d.d. 8 februari 2023 bij de Geschillencommissie Groeipakket¹, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 24 januari 2023;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 24 februari 2023 waarbij aan verzoekster werd meegedeeld dat haar verzoek ontvankelijk is;

---

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Decreet van 27 april 2018 (tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid) werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3^e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen mondeling konden verdedigen op de zitting van 21 april 2023 of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde konden laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat noch verzoekster, noch verwerende partij verschenen is of zich heeft laten vertegenwoordigen op de zitting van 21 april 2023;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak

Bij beslissing d.d. 24 januari 2023 heeft verwerende partij verzoekster in kennis gesteld van het feit dat zij een bedrag van 854 EUR heeft ontvangen waarop zij geen recht had, namelijk de selectieve participatietoeslag (schooltoeslag) voor haar dochter .....voor het schooljaar 2021-2022.

..... zou meer dan 29 halve dagen ongewettigd afwezig zijn geweest. Verzoekster bezorgde het secretariaat van de Geschillencommissie een document van de school waaruit bleek dat ..... slechts 25 halve dagen ongewettigd afwezig zou zijn geweest.

Het secretariaat bezorgde voormelde e-mail met het attest van de school aan verwerende partij. Verwerende partij liet weten dat ..... op 31 mei 2022 uitgeschreven werd uit de school en dus niet meer ingeschreven was op 30 juni 2022, datum die relevant is voor de definitieve toekenning van de selectieve participatietoeslag voor het schooljaar 2021-2022.

Verwerende partij stelt bijgevolg dat de terugvordering van de selectieve participatietoeslag voor het schooljaar 2021-2022 ten bedrage van 854 EUR behouden blijft.

3. Standpunt van verzoekster

In haar verzoek d.d. 8 februari 2023 gericht aan de Geschillencommissie heeft verzoekster haar grieven als volgt verwoord:

"(...)

Ik ontvang op datum van 24/01/2023 van u een schrijven i.v.m. het onterecht ontvangen van de schooltoeslag.

Ik heb een overzicht opgevraagd bij ... waar ..... school liep tijdens die periode, zie bijlage.

Op het overzicht staat een totaal van 25 i.p.v. 29 zoals u vermeld in de brief.

Er zijn ook ziekte-dagen in die periode.

Is het mogelijk om dit nogmaals te bekijken aub en mij hierover te berichten. (...)."

4. Standpunt van verwerende partij per e-mail d.d. 15 maart 2023

“(..).

De feiten

Met ingang vanaf 1 januari 2019 kent .....de toelagen in het kader van het gezinsbeleid toe voor ..... (.....) aan mevrouw .....(.....) als enige begunstigde en dhr. .... (.....) als bijkomende actor. De ouders leven gescheiden.

Groeipakketdecreet - Artikel 225

‘§1. De bijslagtrekkende voor het rechtgevende kind op 31 december 2018 blijft de bijslagtrekkende voor dat kind, tenzij een wijziging in het ouderlijk gezag of in de opvoedingssituatie van het kind zich voordoet.

In dat geval worden de bepalingen voor de aanwijzing van de begunstigten en de regels van de uitbetaling overeenkomstig boek 2, deel 4, titel 1, hoofdstuk 1, en boek 2, deel 4, titel 2, hoofdstuk 1, toegepast. De bepalingen van boek 2, deel 4, titel 2, hoofdstuk 3, zijn van toepassing zowel op de bijslagtrekkende als de begunstigde.’

[...]

Toelichtingsnota 7 van 18 april 2019 – 1. Algemene Principes

‘De begunstigde(n) binnen het Groeipakket is/zijn de natuurlijke of rechtsperso(o)n(en) aan wie de toelagen in kader van het gezinsbeleid worden toegekend.

De bepaling van de begunstigten gebeurt kind per kind. In principe worden beide ouders van het rechtgevend kind aangeduid als begunstigten van de gezinsbijslagen.

Er is slechts één ouder begunstigde in volgende situaties:

- *Gemigreerd dossier in de GPA: de bijslagtrekkende op 31.12.2018 is begunstigde (zie punt 3)’.*

[...]

Toelichtingsnota 7 van 18 april 2019 – 3. Aanwijzing van de begunstigde(n) [...] bij de overgang van 31.12.2018 naar 01.01.2019. [...]

‘Niet-samenwonende ouders die de kinderen in co-ouderschap opvoeden:

Bijslagtrekkende(kern): bijslagtrekkende op 31.12.2018 blijft bijslagtrekkende vanaf 01.01.2019. Betaalmodaliteit: op een rekening op naam van de bijslagtrekkende.

Inkomstenkern: de bijslagtrekkende (+partner met wie de bijslagtrekkende een feitelijk gezin vormt).’ [...]

Toelichtingsnota 7 – Bijlage 1 – 1.Situering

‘Art. 225, § 1 van het Groeipakketdecreet stelt dat de bijslagtrekkende voor een rechtgevend kind op 31.12.2018 de bijslagtrekkende blijft voor dat kind.

Bij de transitie op 1 januari 2019 is de bijslagtrekkende op 31.12.2018 de enige begunstigde. Wij spreken in deze dossiers van een bijslagtrekkendekern.

De andere ouder zal in het dossier gedefinieerd staan als bijkomende actor/inkomstenkern.

Zolang er geen wijziging is in het dossier blijven we de gezinsbijslagen, met inbegrip van de sociale toeslagen integraal betalen aan de bijslagtrekkende op 31.12.2018.’

Sinds de overgang naar het Groeipakketdecreet, werd er aan mevrouw .....elk schooljaar een selectieve participatietoeslag toegekend voor ..... die secundair onderwijs volgt.

*Omdat mevrouw .....alleen is gedomicilieerd met ..... (zie **bewijsstuk 1**), werd enkel rekening gehouden met de inkomsten van mevrouw .....*

Artikel 25 Groeipakketdecreet

Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

[...]

Artikel 37 Groeipakketdecreet

Om te bepalen of een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, in aanmerking komt voor de selectieve participatietoelagen leerling, wordt uitgegaan van de inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort.

[...]

Artikel 38 Groeipakketdecreet

§1. Er wordt rekening gehouden met de volgende categorieën van gezinnen:

1° een gezin waarin de rechthebbende leerling zijn woonplaats heeft bij één ouder of bij beide ouders samen; [...]

Uit het inkomensonderzoek bleek dat het inkomen van mevrouw .....elk schooljaar aan de voorwaarden beantwoordde; zo ook in schooljaar 2021-2022.

*Mevrouw .....werd hierover schriftelijk geïnformeerd op 5 september 2021. Zie **bewijsstuk 2**.*

Op 29 december 2021 werd er een positieve regularisatie uitgevoerd van de selectieve participatietoelage over schooljaar 2021-2022 omdat ..... studies had aangevat 'HBO5- Verpleegkunde'. Deze studies openen recht op een hoger bedrag selectieve participatietoelage. **Zie bewijsstuk 3.**

Artikel 35 Groeipakketdecreet

Een selectieve participatietoelage secundair onderwijs wordt toegekend aan een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, tot en met het schooljaar waarin de leerling tweeëntwintig jaar wordt.

In afwijking van het eerste lid kan voor leerlingen die ingeschreven zijn in het buitengewoon secundair onderwijs en in de opleiding Verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs, een selectieve participatietoelage worden toegekend zonder dat daarbij een leeftijdsbeperking geldt.

.....werd enerzijds geïnformeerd dat ..... tijdens schooljaar 2021-2022 83 halve dagen problematisch afwezig was geweest. **Zie bewijsstuk 4.**

Op basis daarvan werd een terugvordering opgemaakt van de selectieve participatietoelage 2021-2022 en betekend aan mevrouw .....per brief op 24 januari 2023.

Omdat ..... in het schooljaar voorafgaand aan schooljaar 2021-2022 geen enkele problematische afwezigheid liet optekenen, werd deze terugvorderingsbeslissing ten onrechte genomen.

Echter stelde .....vast dat ..... op 30 juni van schooljaar 2021-2022 niet meer was ingeschreven als student van de opleiding 'Verpleegkunde' in het hoger beroepsonderwijs. **Zie bewijsstuk 5.**

Om die reden kon het debet van de selectieve participatietoelage over schooljaar 2021-2022 niet worden vernietigd, maar werd er een verbeterde terugvorderingsbeslissing gestuurd aan mevrouw .....op 13 februari 2023. **Zie bewijsstuk 6.**

Mevrouw .....tekende beroep aan tegen de terugvorderingsbeslissing van 24 januari 2023. Zij gaat niet akkoord met de problematische afwezigheid van haar dochter .....

De gegrondheid

1. Voorafgaandelijk

Mevrouw .....tekende (ten onrechte) beroep aan tegen de terugvorderingsbeslissing van 24 januari 2023 waarin de selectieve participatietoelage over schooljaar 2021-2022 werd teruggevorderd omdat ..... meer dan het toegelaten aantal halve dagen problematisch afwezig is geweest.

Er werd vastgesteld dat ..... wél recht kan openen op de selectieve participatietoelage over 2021- 2022 omdat zij niet problematisch afwezig was geweest tijdens het voorgaande schooljaar: 2020-2021.

Er werd echter vastgesteld dat een andere pedagogische voorwaarde niet was vervuld tijdens schooljaar 2021-2022: met name; ingeschreven zijn op de laatste dag van het schooljaar waarvoor de provisioneel toegekende selectieve participatietoeslag werd uitbetaald.

2. Het voorwaardelijk recht op selectieve participatietoeslag

Één van de pedagogische voorwaarden om de provisioneel toegekende selectieve participatietoeslag voor een bepaald schooljaar te behouden, is ingeschreven zijn op de laatste dag van dat schooljaar.

Wij verwijzen hiervoor naar artikel 34 van het Groeipakketdecreet zegt voor recht dat aan een rechthebbende leerling geen selectieve participatietoeslag kan worden toegekend indien de rechthebbende leerling op 30 juni van het schooljaar in kwestie niet langer is ingeschreven in een instelling voor secundair onderwijs of een centrum zoals bedoeld in artikel 32.

De rechthebbende leerling behoudt het recht op de selectieve participatietoeslag wanneer hij zijn kwalificatie behaalde in de loop van het schooljaar en daardoor op 30 juni niet langer is ingeschreven in de instelling voor secundair onderwijs of een centrum zoals bedoeld in artikel 32.

Artikel 34 Groeipakketdecreet

§1. Aan een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, wordt geen selectieve participatietoeslag secundair onderwijs toegekend in een van de volgende gevallen:

1° in het schooljaar in kwestie is hij niet ingeschreven in een onderwijsinstelling of centrum als vermeld in artikel 32; 2° hij is ongewettigd afwezig geweest;

3° tijdens het schooljaar uiterlijk 21 kalenderdagen na de datum van uitschrijving uit een instelling voor secundair onderwijs of uit de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32 is hij niet opnieuw ingeschreven in een instelling voor secundair onderwijs of in de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32.

In afwijking van het eerste lid, 3°, behoudt de rechthebbende leerling in het secundair onderwijs die op 30 juni van het schooljaar in kwestie niet langer ingeschreven is in een instelling voor secundair onderwijs of een centrum zoals bedoeld in artikel 32, zijn toelage, op voorwaarde dat hij in de loop van dat schooljaar zijn kwalificatie behaalde.

[...]

Aangezien ..... op 30 juni van schooljaar 2021-2022 niet meer was ingeschreven als student in de opleiding 'Verpleegkunde' in het hoger beroepsonderwijs, voldoet zij niet aan de pedagogische voorwaarde zoals aangehaald in artikel 34. Zie bewijsstuk 5.

Conclusie

Ingeschreven zijn op de laatste dag van het schooljaar is een voorwaarde om de provisioneel toegekende selectieve participatietoeslag voor dat schooljaar, te behouden.

*Als mevrouw .....een bewijsstuk kan voorleggen waaruit blijkt dat .....
..... haar kwalificatie behaalde, dan kan .....de terugvordering van
de selectieve participatietoeslag over schooljaar 2021-2022 vernietigen.*

*Zo niet, dan voldoet ..... niet aan de pedagogische voorwaarde zoals vernoemd
in artikel 34 van het Groeipakketdecreet en dient de selectieve participatietoeslag over
schooljaar 2021-2022 ten bedrage van 854 EUR, waarvan op heden nog 828,32 EUR, te
worden terugbetaald.*

Administratief dossier

Wij bezorgen u volgende relevante stukken uit ons administratief dossier:

- 1. Bewijsstuk 1: Historiek gezinssamenstelling*
- 2. Bewijsstuk 2: Toekenningsbrief SePar 2021-2022 d.d. 05.09.2021*
- 3. Bewijsstuk 3: Toekenningsbrief supplement SePar 2021-2022 d.d. 24.12.2021*
- 4. Bewijsstuk 4: Problematische afwezigheid 2021-2022*
- 5. Bewijsstuk 5: Uitschrijving 31.05.2022*
- 6. Bewijsstuk 6: Correctie van terugvorderingsbeslissing 24.01.2023 – verstuurd
13.02.2023*

(..)"

5. Beoordeling ten gronde

Het verzoek heeft betrekking op de gegrondheid van de terugvordering van de selectieve participatietoeslag voor het kind .....voor het schooljaar 2021-2022.

5.1. Schooltoeslag

5.1.1. Situering

De selectieve participatietoeslag, ook schooltoeslag genoemd, kan vanaf het schooljaar 2019-2020 toegekend worden op basis van het Groeipakketdecreet. Het betreft een overheveling van de schooltoelagen vanuit het departement Onderwijs.

Om recht te hebben op de schooltoeslag dient te zijn voldaan aan een aantal voorwaarden.

Aldus bepaalt artikel 24 Groeipakketdecreet de toekenningsvoorwaarden voor de schooltoeslag:

“Een jaarlijkse selectieve participatietoeslag leerling, waarvan het bedrag is bepaald in hoofdstuk 4 van deze titel, wordt toegekend aan de leerling die aan al de volgende voorwaarden voldoet:

1° de leerling heeft de Belgische nationaliteit, of de leerling van wie het bewijs niet geleverd wordt dat hij de Belgische nationaliteit bezit, is toegelaten of gemachtigd om in het Rijk te verblijven of er

zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

2° de pedagogische voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2 van deze titel;

3° de financiële voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 3 van deze titel.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de selectieve participatietoelagen leerling.”

Artikel 25 Groeipakketdecreet² bepaalt verder de referentiedatum om het recht op de schooltoeslag te onderzoeken:

“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus van het schooljaar in kwestie.

Om de nationaliteit en de woonplaats van de rechthebbende leerling die niet gekwalificeerd is als een rechtgevend kind als vermeld in artikel 8 te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 december van het schooljaar in kwestie.

Om de pedagogische toestand te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op de laatste schooldag van juni van het schooljaar in kwestie.”

In casu volgt de (verbeterde) terugvorderingsbeslissing d.d. 13 februari 2023 van verwerende partij uit het feit dat .....niet ingeschreven was op de laatste schooldag van juni van het schooljaar in kwestie, waardoor de schooltoeslag voor het schooljaar 2021-2022 teruggevorderd werd.

Aangezien de betwisting tussen de partijen zich derhalve toespitst op de pedagogische voorwaarden, wordt daarom hierna enkel ingegaan op de pedagogische voorwaarden (art. 24, 1^e lid, 2° Groeipakketdecreet).

5.1.2. Pedagogische voorwaarden: relevante decretale bepalingen

In het Groeipakketdecreet wordt inzake de pedagogische voorwaarden een onderscheid gemaakt naargelang het kind kleuteronderwijs, lager onderwijs of secundair onderwijs volgt.

Aangezien het verzoek van verzoekster is gericht tegen de terugvorderingsbeslissing betreffende haar dochter .....(.....), die schoolgaand was in het secundair onderwijs, worden hierna specifiek de pedagogische voorwaarden voor leerlingen in het secundair onderwijs geciteerd. De voorwaarden zijn evenwel vrij gelijklopend voor het lager onderwijs en kleuteronderwijs.

---

² Volledigheidshalve kan worden opgemerkt dat artikel 25 van het Groeipakketdecreet voor het schooljaar 2019-2020 luidde als volgt: *“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 december van het schooljaar in kwestie.”*

De pedagogische voorwaarden houden in dat de leerling moet ingeschreven zijn in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling, voldoende aanwezig moet zijn en nog steeds ingeschreven dient te zijn op 30 juni van het betreffende schooljaar.

- **Voor het secundair onderwijs zijn deze voorwaarden als volgt bepaald in het Groeipakketdecreet:**

Artikel 32 Groeipakketdecreet:

“Een selectieve participatietoelage secundair onderwijs kan worden toegekend aan een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, die is ingeschreven in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor secundair onderwijs of aan een rechthebbende leerling die de leertijd zoals bedoeld in het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap volgt in een door de Vlaamse Regering erkend centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen.”

Artikel 34 Groeipakketdecreet:

*“§1. Aan een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, wordt geen selectieve participatietoelage secundair onderwijs toegekend in een van de volgende gevallen:
1° in het schooljaar in kwestie is hij niet ingeschreven in een onderwijsinstelling of centrum als vermeld in artikel 32;
2° hij is ongewettigd afwezig geweest;
3° tijdens het schooljaar uiterlijk 21 kalenderdagen na de datum van uitschrijving uit een instelling voor secundair onderwijs of uit de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32 is hij niet opnieuw ingeschreven in een instelling voor secundair onderwijs of in de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32.*

In afwijking van het eerste lid, 3°, behoudt de rechthebbende leerling in het secundair onderwijs die op 30 juni van het schooljaar in kwestie niet langer ingeschreven is in een instelling voor secundair onderwijs of een centrum zoals bedoeld in artikel 32, zijn toelage, op voorwaarde dat hij in de loop van dat schooljaar zijn kwalificatie behaalde.

§ 2. Een leerling wordt tijdens een schooljaar geacht niet voldoende aanwezig te zijn als de leerling gedurende het schooljaar in kwestie 30 al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig is geweest tijdens de lessen in de erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor voltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs, en/of het werkplekleren dat deel uitmaakt van de opleiding in de periode van 1 september tot en met 30 juni, en als hij gedurende het schooljaar dat voorafgaat aan het schooljaar in kwestie 30, al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig is geweest tijdens de lessen in de erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor voltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs of de erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor gewoon of buitengewoon basisonderwijs, en/of het werkplekleren dat deel uitmaakt van de opleiding in de periode van 1 september tot en met 30 juni.

§ 3. Een leerling in het secundair onderwijs en het deeltijds leerplichtonderwijs wordt geacht aanwezig te zijn wanneer deze tijdens de lessen of het werkplekleren daadwerkelijk aanwezig is of niet ongewettigd afwezig is.

Een leerling is ongewettigd afwezig wanneer deze problematisch afwezig is, zoals bedoeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 1997 betreffende de controle op de inschrijvingen van leerlingen in het secundair onderwijs of in het stelsel van leren en werken.

In afwijking van het tweede lid is een leerling die met een erkende leerovereenkomst of -verbintenis in het kader van de leertijd een opleiding volgt in een erkend en gesubsidieerd centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, onwettig afwezig wanneer deze problematisch afwezig is als vermeld in de uitvoeringsreglementering aangenomen door de Vlaamse Regering in het kader van de leertijd krachtens artikelen 58 en 59 van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap.

§ 4. In afwijking van paragraaf 2 bepaalt de Vlaamse Regering het aantal halve schooldagen dat een leerling in het voltijds secundair onderwijs maximaal per schooljaar ongewettigd afwezig mag zijn, wanneer de onderwijsinstelling in kwestie overeenkomstig artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 augustus 2001 houdende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs, over een afwijkende uurregeling beschikt.”

- **De memorie van toelichting verstrekt de volgende toelichting bij de voormelde artikelen 32 en 34 Groeipakketdecreet:**

Betreffende artikel 32 Groeipakketdecreet:

*“Dit artikel bepaalt in welke secundaire scholen of welke centra leerlingen zich moeten inschrijven om een selectieve participatietoeslag te krijgen. Er kan opnieuw verwezen worden naar de toelichting onder artikel 26.
(...)”*

Betreffende artikel 34 Groeipakketdecreet:

“Net zoals het belangrijk is om leerlingen in het lager onderwijs van bij de start van het schooljaar op de schoolbanken te krijgen en te houden (cf. artikel 30), geldt dit des te meer voor leerlingen in het secundair onderwijs, met inbegrip van leerlingen in het stelsel leren en werken.

Ten eerste dient de leerling uiteraard ingeschreven te zijn (en te blijven voor het ganse schooljaar).

Ten tweede mag de leerling niet te vaak ongewettigd afwezig zijn geweest. Dit wordt vastgesteld aan de hand van artikel 16, §§ 1, 2° tot en met 3 Decreet Studiefinanciering.

Ten derde moet de leerling die is uitgeschreven uiterlijk vijftien kalenderdagen³ na de datum van uitschrijving in het secundair onderwijs opnieuw zijn ingeschreven in het secundair onderwijs of in de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32. In afwijking hiervan behoudt de leerling in het secundair onderwijs die op 30 juni van het schooljaar in kwestie niet langer ingeschreven is zijn toelage, op voorwaarde dat de leerling in de loop van dat schooljaar zijn kwalificatie reeds behaald had.

---

³ De termijn van 15 kalenderdagen werd gewijzigd naar 21 kalenderdagen bij 3° gewijzigd bij art. 8, Decr. VI. 1 juli 2022 (BS 29 juli 2022), met ingang van 1 september 2021 voor de toekenning van selectieve participatietoelagen vanaf het schooljaar 2021-2022 (art. 24).

*Het sanctioneringsmechanisme van het lager onderwijs is bijgevolg ook van toepassing in het secundair onderwijs.
(...)”*

De memorie van toelichting betreffende artikel 30 waarnaar in de voorgaande passages wordt verwezen, bepaalt als volgt:

“Het is belangrijk om kinderen meteen bij de start van het schooljaar op de schoolbanken te krijgen én hen daar te houden. De selectieve participatietoelage speelt hierin een rol van betekenis, net zoals voorheen de schooltoelage deed, door het recht op de selectieve participatietoelage te koppelen aan enerzijds de schoolinschrijving en anderzijds de voldoende aanwezigheid. De leerling dient telkens aan beide voorwaarden te voldoen.

(...)”.

5.1.3. Administratieve praktijk

- Elektronische gegevensuitwisseling:

De elektronische gegevensuitwisseling tussen het departement Onderwijs en de uitbetalingsactoren, die de uitbetalingsactoren toelaat het recht op de schooltoelage automatisch te onderzoeken zonder een aanvraag van het gezin, is als volgt bepaald in het Groeipakketdecreet:

Artikel 36 Groeipakketdecreet:

“§1. Om het recht op en het bedrag van een selectieve participatietoelage in het secundair onderwijs vast te stellen, meldt het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming aan Kind en Gezin:

1° welke leerlingen in welk structuuronderdeel zijn ingeschreven in een onderwijsinstelling of een centrum als vermeld in artikel 32;

2° de datum van inschrijving;

3° de datum van eventuele uitschrijving;

4° welke leerlingen ongewettigd afwezig zijn geweest als vermeld in artikel 34, § 2 tot en met § 4.

§2. Kind en Gezin meldt aan het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming het aantal kinderen dat selectieve participatietoelagen secundair onderwijs ontvangt.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de gegevens, vermeld in paragraaf 1 en 2, moeten worden meegedeeld. De Vlaamse Regering bepaalt ook welke instellingen aan Kind en Gezin moeten melden dat een leerling een interne leerling is en de wijze waarop ze dat moeten melden.”

De memorie van toelichting betreffende artikel 36 Groeipakketdecreet verstrekt daarbij de volgende toelichting:

“Dit artikel bepaalt welke gegevens het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming moet meedelen aan Kind en Gezin, teneinde te kunnen nagaan of de leerling aan de decretale pedagogische voorwaarden van de selectieve participatietoelage secundair onderwijs voldoet en op welk bedrag een leerling recht heeft.

De uitbetalingsactoren zullen wat betreft de pedagogische gegevens, en de gegevens betreffende welke leerlingen in het 3de leerjaar van de 3de graad voltijds technisch of beroepssecundair zitten, en welke leerlingen secundair onderwijs en welke leerlingen het stelsel leren en werken volgen enkel

rekening houden met de informatie die door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming wordt bezorgd aan Kind en Gezin.

(...)”

- **Administratieve onderrichtingen:**

Uit de Toelichtingsnota nr. 13 d.d. 29.01.2021 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket blijken de volgende administratieve onderrichtingen voor de uitbetalingsactoren inzake de wijze waarop zij het recht op de schooltoeslag dienen vast te stellen aan de hand van de elektronische gegevens van het departement Onderwijs:

“(…) Om na te gaan of de leerling onderwijs volgt in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde, of gesubsidieerde onderwijsinstelling kunnen de uitbetalingsactoren zich **enkel** baseren op de gegevens van Onderwijs. Als de gegevens uit de flux afkomstig van Onderwijs betwist worden, kan het dossier enkel aangepast worden op basis van verbeterde gegevens meegedeeld door Onderwijs. De uitbetalingsactoren dienen anomalieën dienaangaande te signaleren aan het team Kring.info@kindengezin.be.”

“2.3. Secundair Onderwijs en leerlingen van de opleiding verpleegkunde in het hoger beroepsonderwijs (HBO5-verpleegkunde)

De rechthebbende leerling in het secundair onderwijs en HBO5-verpleegkunde moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

- ingeschreven zijn in secundair onderwijs of in HBO5-verpleegkunde;
- gerechtigd zijn om secundair onderwijs of HBO5-verpleegkunde te volgen;
- leeftijdsvoorwaarde: ≤ 22 jaar in het schooljaar; in het schooljaar 2020/2021 is dat ≤ 22 jaar voor of op 31 augustus 2021.
Uitzondering: er geldt geen leeftijdsgrens voor rechthebbende leerlingen die onderwijs volgen in het buitengewoon secundair onderwijs of die HBO5-verpleegkunde volgen;
- voldoende aanwezig zijn in het lopende en voorafgaande schooljaar, d.w.z. minder dan 30, al dan niet gespreide, halve schooldagen ongewettigd afwezig per schooljaar;
- bij verandering van school in de loop van het schooljaar, mag er niet meer dan 15 kalenderdagen verschil zijn tussen de uitschrijving in de vroegere school en de inschrijving in de nieuwe school.

Indien de leerling 2 schooljaren op rij meer dan 29 halve dagen per schooljaar ongewettigd afwezig was op school wordt de schooltoeslag voor het 2^e schooljaar teruggevorderd. Echter wanneer de leerling op 30 juni 2021 niet meer ingeschreven is in een instelling voor secundair onderwijs, maar in de loop van het schooljaar 2020/2021 zijn kwalificatie behaalde, behoudt hij zijn recht op schooltoeslag voor het schooljaar 2020/2021.

(..) ..

2.3.1. Gegevensvergaring in de automatische procedure en in de manuele alarmbelprocedure

De inschrijving in het secundair onderwijs of HBO5-verpleegkunde blijkt uit de (maandelijkse) dump Inschrijvingen van “Onderwijs”, alsook uit de schoolInschrijvingen_Attest17 tot 25 jaar.

Uit deze dump van Onderwijs zal ook blijken of de leerling bij verandering van school in de loop van het schooljaar tijdig (binnen 15 kalenderdagen) opnieuw ingeschreven is in een andere school. Als de leerling ingeschreven is dient ook te worden aangenomen dat hij gerechtigd is om secundair onderwijs te volgen.

Of de leerling voldoende aanwezig was op school blijkt uit de consultatiestroom “Aanwezigheden” van Onderwijs. Via de dump & consultatiestroom van Onderwijs worden de problematische afwezigheden meegedeeld. (...)”.

5.1.3. Toegepast op het voorliggende dossier

Uit de argumentatie die de verwerende partij verstrekke in het kader van de procedure voor de Geschillencommissie, blijkt dat de schooltoeslag diende te worden teruggevorderd om de hiernavolgende reden: .....voldeed niet aan een van de pedagogische voorwaarden zoals hoger vermeld: zij was namelijk niet ingeschreven op 30 juni van het schooljaar in kwestie, nl. 2021-2022 (cf. artikel 34, §1, tweede lid Groeipakketdecreet).

De Geschillencommissie meent vooreerst dat de verwerende partij met de verbeterde beslissing d.d. 13 februari 2023 die zij sinds de klacht van de verzoekster bij de Geschillencommissie aan verzoekster bezorgde, op basis van de beschikbare gegevens uit de authentieke bron (departement Onderwijs) correct de wettelijke bepalingen en de administratieve onderrichtingen heeft toegepast. Vanuit de ratio legis om de leerlingen op de schoolbanken te houden, gelden inderdaad strikte pedagogische voorwaarden waarbij de schooltoeslag in feite conditioneel wordt uitbetaald: met name kan de schooltoeslag pas werkelijk als definitief verworven beschouwd worden indien na afloop van het schooljaar blijkt dat het kind op 30 juni van het schooljaar nog steeds ingeschreven was en het kind voldoende aanwezig was tijdens het voorbije schooljaar.

De Geschillencommissie moet wel vaststellen dat de oorspronkelijke beslissing van de verwerende partij gebrekkig was gemotiveerd en de verwerende partij daardoor tekortgekomen is aan de motiveringsverplichting overeenkomstig de artikelen 88, 89 en 90 Groeipakketdecreet.

5.1.4. Kenmerken van de schooltoeslag

De Geschillencommissie stelt vast dat de schooltoeslag op juridisch vlak vrij sterk verschilt van de basiskinderbijslag. Immers, de basiskinderbijslag wordt op maandelijkse basis betaald naargelang al dan niet voor die maand voldaan is aan de toekenningsvoorwaarden.

De schooltoeslag kan bovenop de basiskinderbijslag worden betaald als een selectieve financiële tussenkomst, mits voldaan is aan specifieke en gerichte voorwaarden die de participatie aan het onderwijs financieel willen stimuleren. Het gaat om een eenmalig bedrag dat bij het begin van het schooljaar voorlopig wordt toegekend, maar dat enkel als definitief verworven kan beschouwd worden als voldaan is aan bepaalde voorwaarden die zich nog moeten voltrekken: meer bepaald moet het kind dat ingeschreven is, nog steeds ingeschreven zijn op 30 juni van het schooljaar. Er is ook niet voorzien in de regelgeving dat de schooltoeslag proportioneel zou kunnen toegekend worden naargelang het aantal maanden van het schooljaar dat de jongere de pedagogische voorwaarden vervulde. Voldoe je aan het einde van het schooljaar niet meer aan alle gestelde voorwaarden, dan verlies je het volledige bedrag dat werd toegekend bij het begin van het schooljaar.

5.1.5. Overwegingen en beoordeling

De voormelde ratio legis om de jongeren op de schoolbanken te houden met de schooltoeslag als financiële incentive, komt tot uitdrukking in strikt bepaalde ijkpunten, namelijk een inschrijving in het

begin van het schooljaar, voldoende aanwezigheid, en nog steeds ingeschreven zijn op 30 juni van het schooljaar.

Er is in casu niet voldaan aan de voorwaarde bepaald in artikel 34, §1, tweede lid, Groeipakketdecreet, namelijk nog steeds ingeschreven zijn op 30 juni van het schooljaar. Zoals blijkt uit hogervermeld standpunt van verwerende partij was een eerste terugvorderingsbeslissing d.d. 24 januari 2023 gebaseerd op een andere pedagogische voorwaarde, namelijk voldoende aanwezig zijn tijdens het schooljaar. Er werd op 13 februari 2023 een verbeterde terugvorderingsbeslissing gestuurd aan verzoekster.

Op de vraag van het secretariaat van de Geschillencommissie of ze dan akkoord kon gaan met de verbeterde terugvorderingsbeslissing antwoordde verzoekster per e-mail d.d. 26 maart 2023 het volgende:

"(..)

.....heeft haar examens in mei 2022 gedaan maar er werd toen gezegd tegen haar dat zij het schooljaar zou moeten overdoen omdat de examens niet goed waren. Toen heeft ze beslist om zich in te schrijven in het ..... voor dezelfde opleiding HB05 verpleegkunde.

Die inschrijving is gebeurd en zij is gestart in september 2022 in ..... voor de opleiding HB05 verpleegkunde.

Daar heeft zij school gelopen tot februari 2023. Vermits de opleiding voor haar te zwaar was heeft zij in samenspraak met de leerkracht beslist om een andere opleiding te volgen, namelijk Orthopedagogische opleiding in ..... Ik voeg hierbij de inschrijving. (..)"

De Geschillencommissie besluit dat als verzoekster zou menen dat de gegevens inzake de uitschrijving van .....niet correct zouden geregistreerd zijn door de school, zij de school kan contacteren, opdat de gegevens uit authentieke bron waarop verwerende partij zich actueel baseert zouden geregulariseerd worden.

5.2. Inhoudingen

De Geschillencommissie stelt verder vast dat de verwerende partij gerechtigd is om de onverschuldigd uitbetaalde gezinsbijslagen in te houden op de lopende betalingen, zoals bepaald in artikel 103, §1 Groeipakketdecreet.

"Artikel 103 §1. Onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd, behalve in de gevallen waarin een dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door dit decreet, door inhoudingen, verricht door de uitbetalingsactor, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, §4, van het Gerechtelijk Wetboek, op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid.

Als de toelage niet teruggevorderd kan worden door middel van inhoudingen, als de betrokkene niet reageert op minimaal twee aanmaningen van de uitbetalingsactor of als hij het afbetalingsplan dat is overeengekomen met de uitbetalingsactor, niet langer uitvoert, vordert de Vlaamse Belastingdienst de onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid terug. De uitbetalingsactor bezorgt de gegevens van de personen bij wie de ten onrechte betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid bij dwangbevel moeten worden ingevorderd, via het agentschap Opgroeien regie, aan de Vlaamse Belastingdienst."

Overeenkomstig artikel 1410, §4 Ger. W. kunnen de inhoudingen gebeuren aan 10% of tot 100% ingeval van bedrog of nalatigheid.

6. Beslissing

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekster ontvankelijk doch **ongegrond** is, in die zin dat er geen recht is op een selectieve participatietoeslag voor .....voor het schooljaar 2021-2022 aangezien er op het wettelijk vastgelegd controlemoment, nl. het ijkpunt van 30 juni 2022 geen inschrijving op een school was.

De Geschillencommissie stelt wel vast dat de oorspronkelijke beslissing van de verwerende partij gebrekkig was gemotiveerd en de verwerende partij daardoor tekortgekomen is aan de motiveringsverplichting overeenkomstig de artikelen 88, 89 en 90 Groeipakketdecreet.

Voorts heeft de verzoekster de mogelijkheid om een aanvraag tot kwijtschelding van de schuld te richten aan de verwerende partij indien zij meent te voldoen aan de voorwaarden bepaald in artikel 103, §2 Groeipakketdecreet, zoals gepreciseerd in de mededeling nr. A/40 d.d. 8 december 2022 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket, www.gpedia.be : [A/40 van 8 december 2022 - Behartenswaardigheid | GPedia \(groeipakket.be\)](#)

Aldus uitgesproken te Brussel op **21 april 2023**.

De commissie was samengesteld uit:

- De heer Herman Verlinden, voorzitter;
- Mevrouw Linda Aerts (lid voor Opgroeien Regie) en de heer Jürgen Poels (plaatsvervangend lid voor FONS/VUTG).

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de arbeidsrechtbank

.....

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van 3 maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, §1, 1e lid van het Decreet van 27 april 2018⁴ en art. 22, 3e lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018⁵).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens

---

⁴ Tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid.

⁵ Betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan.